

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 5019/2019
13.02.2020. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Божидара Вујичића, председника већа, Јелице Бојанић Керкез, Јелене Боровац, Звездане Лутовац и Драгане Маринковић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., коју заступа пуномоћник Небојша Нинковић, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., кога заступа пуномоћник Милија Симић, адвокат из ..., ради дуга, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Вишег суда у Јагодини Гж 478/19 од 16.07.2019. године, у седници већа од 13.02.2020. године, донео је

РЕШЕЊЕ

ПРИХВАТА СЕ одлучивање о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Вишег суда у Јагодини Гж 478/19 од 16.07.2019. године, као изузетно дозвољеној.

УКИДАЈУ СЕ пресуда Основног суда у Параћину, Судска јединица у Ћуприји П 872/18 од 15.04.2019. године и пресуда Вишег суда у Јагодини Гж 478/19 од 16.07.2019. године, па се предмет враћа првостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Основног суда у Параћину, Судска јединица у Ћуприји П 872/18 од 15.04.2019. године, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиље којим је тражила да се обавезе тужени да тужиљи по основу зајма врати 34.526,98 динара са законском затезном каматом почев од 12.09.2018. године до исплате. Тужиља је обавезана да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 37.500,00 динара у року од осам дана по пријему пресуде.

Пресудом Вишег суда у Јагодини Гж 478/19 од 16.07.2019. године, потврђена је пресуда Основног суда у Параћину, Судска јединица у Ћуприји П 872/18 од 15.04.2019. године, а жалба тужиље одбијена као неоснована.

Против правноснажне другостепене пресуде тужиља је благовремено изјавила ревизију због погрешне примене материјалног права с тим што је предложила да се о ревизији одлучи као о изузетно дозвољеној применом члана 404. ЗПП, а ради уједначавања судске праксе.

Одредбом члана 404. ЗПП ("Службени гласник РС" бр. 72/11, 55/14 и 87/18) је прописано да се посебна ревизија може изјавити због погрешне примене материјалног

права и против другостепене пресуде која се не би могла побијати ревизијом ако је по оцени Врховног касационог суда потребно размотрити правна питања од општег интереса или у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе као и када је потребно ново тумачење права. О основаности и дозвољености изузетне ревизије одлучује Врховни касациони суд у већу од пет судија.

Правноснажном одлуком у овом случају одлучено је о захтеву тужиље против туженог за враћање позајмљеног новчаног износа, а нижестепени судови су такав тужбени захтев одбили нашавши да је потраживање тужиље застарело. Тужиља у ревизији тврди да су на наведени начин нижестепени судови погрешно применили материјално право јер су одлучивали о застарелости иако тужена страна такав приговор у току поступка није истакла на који начин је одступљено и од устаљене судске праксе.

Полазећи од наведеног у ревизији, а имајући у виду разлоге које су навели нижестепени судови за одбијање тужбеног захтева, Врховни касациони суд налази да су у конкретном случају испуњени услови из члана 404. ЗПП да се о изјављеној ревизији одлучи као о изузетно дозвољеној, па је с тим у вези и одлучено као у ставу првом изреке.

Из утврђеног чињеничног стања произилази да су тужиља и тужени започели љубавну везу 1994. године, иста је трајала дуги низ година са прекидима, те да су парничне странке становале на различитим местима, повремено се виђале, нису заједно излазиле нити ишле на одмор, нису имале заједничких улагања нити су имале заједничку децу. Тужиља тврди да је туженом у периоду од 1994. до 1995. године позајмљивала новац који јој тужени није вратио, па тужбом од њега то потражује, а нижестепени судови налазе да је у конкретном случају протекао општи рок застарелости од 10 година за потраживања из члана 371. ЗОО, те да је у таквој ситуацији беспредметно утврђивати да ли је дуг постојао. При томе није од значаја околност да тужени у поступку није истакао приговор застарелости потраживања јер међу странкама није закључен уговор о зајму.

Одредбом члана 360. ЗОО је прописано да застарелошћу престаје право захтевати испуњење обавезе и да застарелост наступа када протекне законом одређено време у коме је поверилац могао захтевати испуњење обавезе. У ставу 3. истог члана закона је изричито прописано да се суд не може обазирати на застарелост ако се дужник није на њу позвао. Неспорно је да се у овој парници тужени није позвао на застарелост односно такав приговор није изјавио. У таквој ситуацији нижестепени судови су погрешно применили материјално право када су се уопште бавили питањем застарелости потраживања. Основни разлог за одбијање тужбеног захтева у овом случају било је то што су судови сматрали да је наступила апсолутна застарелост, а судови су се само успут бавили питањем постојања ванбрачне заједнице, да ли је уопште постојао зајам, да ли је враћен итд. а да при томе коначан став нису о овим питањима заузели.

С обзиром да су нижестепени судови погрешно применили материјално право и да се због тога нису бавили утврђивањем чињеничног стања, то су нижестепене одлуке морале бити укинуте на основу члана 416. став 1. ЗПП.

У поновном поступку, првостепени суд ће имати у виду све што је наведено о карактеру и значају приговора застарелости у парници, па ће у складу са тим, а полазећи и од одредаба члана 557. ЗОО утврдити чињенично стање и након тога донети на закону засновану одлуку.

**Председник већа-судија
Божидар Вујичић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић